

Klart språk i Miljødirektoratet - og i søknader

Miljøringens temamøte

Hva skal jeg snakke om?

- Hvordan jobber vi med klart språk?
- Hvordan skrive gode søknader?
- Hvordan kan klart språk bygge opp under søknader?

Hvordan jobber vi med klart språk?

Vi skal ha brukerne i fokus, ha et klart språk og skrive kortere tekster hvor essensen kommer tydelig fram for mottakeren.

Miljødirektoratets strategi 2020-2025

Hvorfor jobber vi med klart språk?

- brukeren er i sentrum
- demokratisk
- effektiviserende
- skaper tillit og gir godt omdømme
- lovpålagt

Språklova § 9

Offentlege organ skal kommunisere på eit klart og korrekt språk som er tilpassa målgruppa.

Vi jobber systematisk gjennom å

- forankre hos ledelsen
- jobbe tverrfaglig
- gi intern opplæring
- bruke ekstern rådgiver

Maler for enkeltvedtak har vært en stor satsing

 Miljø-
direktoratet

[Mottakers navn/organisasjon]
[Postadresse]
Postnr. og sted

Oslo, .2024

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
[0000/0000]

Saksbehandler:
[Navn]

[Tittel]

Vi viser til [søknaden, varsel, annet] datert [DD. måned ÅÅÅÅ].

Vedtak
Miljødirektoratet [avslår / gir tillatelse til / gir pålegg om / annet].

[Vi stiller følgende vilkår:]

Vedtaket er fattet med hjemmel i [kortnavnet for loven eller forskriften og hjemmel].

Bakgrunn for saken
[Tekst ...]

Obligatoriske og frivillige språkkurs for alle ansatte

- Klart språk – et kræsjkurs
- Klart språk og lovhenvvisninger
- Lynkurs i retorikk – skriv overbevisende
- Forklar regelverk klart og korrekt
- Bruk KI effektivt på jobb
- Statsforvalteren med stor eller liten s?
- Lynkurs i rettskriving og tegnsetting
- Skriv kortere
- Få kontroll på kommareglene
- Du og dere – når passer det, og når passer det ikke?

Vår egen språkprofil på Miljødirektoratet.no

Miljødirektoratet

Hva leter du etter?

Forside / Om oss / Språkprofil for Miljødirektoratet / Språkprofil: bokmål

Språkprofil: bokmål

De språklige retningslinjene gjelder for alle tekstene vi skriver.

Innhold

Søk i veiledningen

- [Hvorfor har vi en språkprofil?](#)
- [Miljødirektoratets språkpolitikk](#)
- [Ha klart for deg hvem som skal lese teksten, og hvorfor de skal lese den](#)
- [Gjør det enkelt å finne fram i teksten](#)
- [Skriv aktivt – få tydelig fram hvem som skal gjøre hva](#)
- [Bruk et oppdatert norsk språk](#)
- [Skriveregler](#)

[Hent PDF](#)

Miljødirektoratet

Hva leter du etter?

Forside / Om oss / Språkprofil for Miljødirektoratet / Språkprofil: nynorsk

Språkprofil: nynorsk

Dei språklige retningslinjene gjeld for alle tekstane vi skriv.

Innhold

Søk i veiledningen

- [Kvifor har vi ein språkprofil?](#)
- [Miljødirektoratets språkpolitikk](#)
- [Ha klart for deg kven som skal lese teksten, og kvifor](#)
- [Gjer det enkelt å finne fram i teksten](#)
- [Skriv aktivt – få tydeleg fram kven som skal gjere kva](#)
- [Bruk eit oppdatert norsk språk](#)
- [Skrivereglar](#)

[Last ned som PDF](#)

Miljødirektoratets språkpolitikk

Som offentlig etat har vi ansvar for å bruke, utvikle og styrke både bokmål og nynorsk.

Vi skal

- skrive klart og korrekt slik at leserne våre forstår og kan bruke informasjonen til det de skal
- være en pådriver for å bruke og utvikle et norsk ordforråd om klima og miljø
- legge til rette for økt bruk av nynorsk i alle typer tekster
- være bevisst ansvaret vårt for alle de norske språkene og stille krav om språk i anskaffelser
- gi alle ansatte opplæring i klart språk

Lederne skal

- være et forbilde og sikre at språkloven og språkprofilen blir fulgt
- ha klart språk som tema på seksjons- og avdelingsmøter
- oppmuntre språkinteresserte medarbeidere for å skape engasjement og øke bevisstheten om godt språk

Med andre ord ...

... så er det viktig å snakke om og jobbe med språk og tekster. Det er et av våre viktigste verktøy.

Hvordan skrive gode søknader?

Generelle tips

- Skriv søknaden i tråd med regelverket for tilskuddsordningen.
- Beskriv tydelig hvordan tiltaket ditt bygger opp under målet for tilskuddsordningen.
- Skriv og gå gjennom søknaden sammen med flere.
- Vis at tiltaket er planlagt og tydelig forankret.
- Skriv så kort du kan og så langt du må - bruk kun vedlegg når regelverket krever dette.

Hvordan kan klart språk støtte opp under søknaden?

Hvem skal lese teksten?

Hvem er hovedmottakeren?

Hva vet mottakeren fra før?

Hva er lesesituasjonen?

Hva skal leseren vite eller gjøre etter å ha lest teksten din?

Skriv hovedbudskapet i overskriften

Fortell mottakeren hva søknaden handler om.

Eksempel:

Søknad om å gjennomføre tiltak for å rydde opp i forurenset grunn ved Fabrikken i Bamble kommune

Si det viktigste først

- Få fram det viktigste tidlig i søknaden.
- Få særlig fram de sidene av prosjektet som er i tråd med målet med støtteordningen.
- Hvordan er prosjektet ditt relevant for ordningen du søker?

Lag en luftig søknad med mange avsnitt

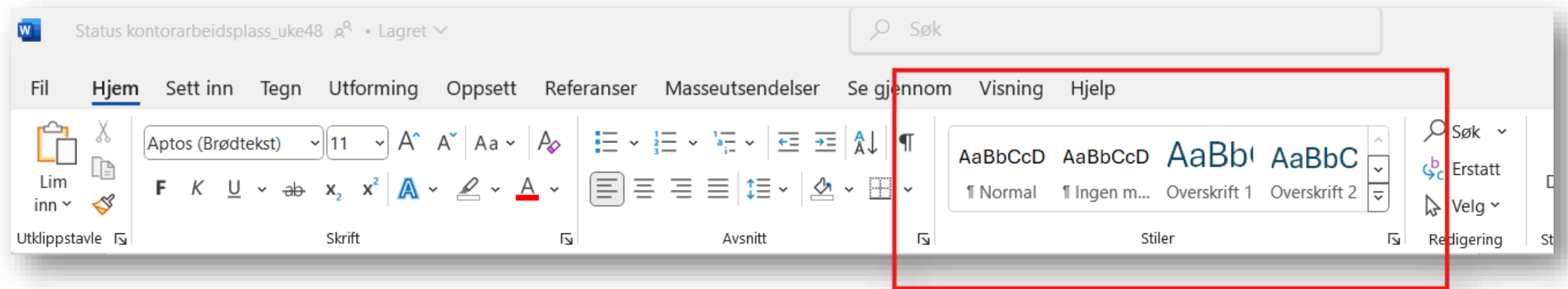
Visuell utforming er viktig!

Ryddig oppsett = enkelt å finne fram i søknaden.

Del inn i avsnitt, og sett avsnittene i en rekkefølge som er logisk for mottakeren.

➡ gir både deg og mottakeren god oversikt over innholdet

Bruk stilgalleriet

Hele setninger gir ofte gode mellomoverskrifter

Eksempel:

Elektriske hurtigbåter kan kutte utslipp nasjonalt og internasjonalt

Bruk aktivt språk

Det skal foretas en opprydning i forurenset sjøbunn.

Vi skal rydde i forurenset sjøbunn.

Forenkle setningene

Vi har gjennomført en kartlegging av alle oljetankene.

Vi har kartlagt alle oljetankene.

Unngå substantivering – bruk verb

- foreta en vurdering av > **vurdere**
- gjennomføre en evaluering av > **evaluere**
- igangsetting av > **sette i gang**
- gjøre en sammenlikning av > **sammenlikne**
- gjøre en anskaffelse av en tjeneste > **anskaffe**

Gode ressurser

- [Spørsmål og svar: klart språk – Språkrådet](#)
- [Skriveregler og råd om rettskrivning og tegnsetting](#)
[Korrekturavdelingen](#)
- [Språkprofil for Miljødirektoratet - miljodirektoratet.no](#)

Miljø-
direktoratet